

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2022/2023 DO 2025/2026

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE	
Tytuł przedmiotu	PRZEDMIOT FAKULTATYWNY SPECJALISTYCZNY: Współczesne przemiany rzeźby Polski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)	<i>obowiązkowy - fakultatywny specjalistyczny</i>
Rok/semestr	rok IV, semestr VII
Dyscyplina	<i>archeologia</i>
Język wykładowy	język polski/język angielski
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	dr hab. Piotr Gębica, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/osób prowadzących przedmiot	dr hab. Piotr Gębica prof. UR
Wymagania wstępne	Szeroka wiedza z zakresu tematyki archeologicznej, znajomość podstaw geomorfologii. Znajomość języka angielskiego na poziomie B2 ESKJ, z ukierunkowaniem na słownictwo specjalistyczne.

STRESZCZENIE PRZEDMIOTU

(syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; **100-200 słów**)

Rzeźba terenu jako element środowiska geograficznego, podlega zmianom w czasie i przestrzeni pod wpływem procesów naturalnych i działalności człowieka. Przyczyną zmian rzeźby są czynniki wewnętrzne (endogeniczne), klimat i różne przejawy działalności człowieka w skali lokalnej, regionalnej i globalnej. Podstawą oceny przebiegu i natężenia współczesnych procesów geomorfologicznych są badania empiryczne prowadzone na stacjach terenowych w ramach Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego. Celem przedmiotu jest:

- ukazanie aktualnego stanu rzeźby, jej rozwoju w ciągu ostatnich 100 lat oraz wskazanie scenariuszy krótko – i długoterminowego jej kształtu;
- wskazanie kierunków zagrożeń, typy form i wybrane formy terenu o wyjątkowych i niepowtarzalnych cechach wartych ochrony (geochrona stanowisk);

EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI

Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza: zna i rozumie Lp.	Wiedza: zna i rozumie		wykład	Praca pisemna
P8S_WG1	Posiada szeroką wiedzę teoretyczną i praktyczną popartą własnymi doświadczeniami badawczymi z zakresu zachodzących współcześnie przemian krajobrazów geomorfologicznych, pod wpływem czynników naturalnych i antropogenicznych, posiada wiedzę na temat ekstremalnych zdarzeń hydrometeorologicznych i ich efektów geomorfologicznych. Zna aktualny naukowy dorobek w tym światowy związany z tematem	P8S_WG	*konwersatorium	egzamin

	badan własnych w stopniu pozwalajcym w sposb obiektywny odnie si do istniejcych paradygmatw.			
P8S_WG2	Zna trendy rozwojowe nauki w dyscyplinie archeologia, rozumie potrzeb prowadzenia ciaglych badan naukowych w celu zgtybiania wiedzy z zakresu zachodzcych procesw geologicznych na ziemi w przestrzeni czasu.	P8S_WG	*konwersatorium	egzamin
P8S_WG3	Posiada interdyscyplinarn wiadz, zna, rozumie i komunikuje si terminologią uzywaną w dyscyplinie archeologia w jzyku rodzimym i obcym, wiodcym dla dyscypliny.	P8S_WG	*konwersatorium	egzamin
P8S_WK1	Posiada wiadz dotyczc wpywu rozwoju techniki i technologii na postp cywilizacji, w tym na zachodzce zmiany w otaczajcym swiecie.	P8S_WK	*konwersatorium	egzamin
Umiejtnoci: potrafi Lp.	Umiejtnoci:			
P8S_UW1	Na podstawie interdyscyplinarnej wiedzy z rżnych dziedzin nauki potrafi merytorycznie formułowa i wyznacza ambicne cele naukowe zwizane z badaniami terenw zagroonych skutkami wspłczesnych procesw geomorfologicznych (uwarunkowanych zmianami klimatu i dziaalnoci człowieka). Potrafi identyfikowa i doskonali metody, techniki i narzdzia badawcze. Na podstawie uzyskiwanych efektw pracy badawczej potrafi wyciga konstruktywne wnioski.	P8S_UW	*konwersatorium	egzamin
P8S_UW2	W oparciu o dostpne swiatowe publikacje naukowe potrafi diagnozowa i rozwiazywa problemy badawcze, zarwno od strony teoretyczno-koncepcyjnej, jak i wykonawczej oraz wdrazc działania innowacyjne powizane z realizowanymi badawczymi, potrafi takze zastosowa włściwy tok postpowania do tworzenia dalszych elementw dorobku naukowego.	P8S_UW	*konwersatorium	egzamin
P8S_UW3	Potrafi wykorzysta swoj interdyscyplinarn wiadz z dziedziny nauk humanistycznych do	P8S_UW	*konwersatorium	egzamin

	analizowania i oceny dostępnych osiągnięć naukowych, opinii eksperckich i innych publikacji naukowych na temat procesów geomorfologicznych zachodzących na terenie Polski, formułując na tej podstawie opinie i krytyczne sądy.			
P8S_UK6	Potrafi komunikować się w języku obcym na poziomie B2 ESKJ w międzynarodowym środowisku naukowym.	P8S_UK	*konwersatorium	egzamin
Kompetencje społeczne: <i>jest gotów do</i> Lp.	Kompetencje społeczne:			
P8S_KK3	Jest gotów do działań badawczych w celu merytorycznego rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych.	P8S_KK	*konwersatorium	egzamin

FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW

Semestr (nr)	Wykład	Ćw./Konw.	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
VII	-	15 godz.	-	-	-	2

METODY DYDAKTYCZNE

- zajęcia (wykład) z prezentacją multimedialną;

TREŚCI PROGRAMOWE

Konwersatorium:

Merytoryczny opis treści tematycznych zajęć :

1. Wprowadzenie
2. Uwarunkowania (tło środowiskowe) współczesnej ewolucji rzeźby Polski – uwarunkowania naturalne i antropogeniczne
3. Współczesna ewolucja rzeźby Karpat (Tatry, Podhale, Beskidy i Pogórza)
4. Współczesna ewolucja rzeźby Kotlin Podkarpackich
5. Współczesna ewolucja rzeźby Sudetów i ich Przedgórze
6. Współczesne przemiany rzeźby Wyżyn Polskich
7. Współczesne przemiany rzeźby strefy staroglacjalnej Niżu Polskiego
8. Współczesna ewolucja rzeźby strefy młodoglacjalnej Niżu Polskiego
9. Współczesna ewolucja rzeźby wybrzeża Bałtyku Południowego
10. Typy i kierunki współczesnych przekształceń rzeźby Polski – Podsumowanie

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Egzamin odbywa się po każdym semestrze realizacji przedmiotu (semestr 2, semestr 4, semestr 6, semestr 7)

Warunki zaliczenia przedmiotu:

- opracowanie prac pisemnych na zadane tematy problemowe oraz obrona przedstawionego stanowiska podczas dyskusji;
- aktywność, systematyczne uczestnictwo w zajęciach;
- umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania konstruktywnych wniosków;

Ocena bardzo dobra:

- merytoryczna aktywność i zaangażowanie w trakcie zajęć,
- widoczna umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania konstruktywnych wniosków,
- bardzo wysoka wartość merytoryczna prac pisemnych;
- obecność na wszystkich zajęciach;
- aktywne korzystanie z zaproponowanej literatury i materiałów instruktażowych, rozszerzane i pogłębiane we własnym zakresie.

Ocena plus dobra:

- merytoryczna aktywność w trakcie zajęć;
- wysoka wartość merytoryczna prac pisemnych;
- obecność na co najmniej 4/5 ogólnego wymiaru zajęć;
- widoczna zadowalająca umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków;
- aktywne korzystanie z zaproponowanej literatury i materiałów instruktażowych.

Ocena dobra:

- zadowalająca merytoryczna aktywność w trakcie zajęć;
- zadowalająca wartość merytoryczna prac pisemnych;
- obecność na co najmniej 4/5 ogólnego wymiaru zajęć;
- umiarkowana umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków;
- zadowalające korzystanie z zaproponowanej literatury i materiałów instruktażowych.

Ocena plus dostateczna:

- umiarkowany stopień merytorycznej aktywności w trakcie zajęć
- relatywnie słaba wartość merytoryczna prac pisemnych;
- obecność na co najmniej 3/5 ogólnego wymiaru zajęć;
- umiarkowanie słaba umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków;
- umiarkowane korzystanie z zaproponowanej literatury i materiałów instruktażowych.

Ocena dostateczna:

- mały stopień aktywności w trakcie zajęciach
- słaba wartość merytoryczna prac pisemnych;
- obecność na co najmniej 3/5 ogólnego wymiaru zajęć;
- słaba umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków;
- sporadyczne korzystanie z zaproponowanej literatury i materiałów instruktażowych.

Ocena niedostateczna:

- brak aktywności w trakcie zajęć;
- nieakceptowalna wartość merytoryczna prac pisemnych;
- brak umiejętności prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków;
- nieobecność na ponad 3/5 ogólnego wymiaru zajęć;
- brak korzystania z zaproponowanej literatury i materiałów instruktażowych.

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z programu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	44
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS *	2
LITERATURA	
Literatura	„Współczesne przemiany rzeźby Polski”, pod red. A. Kostrzewskiego i in., 2021 (wersja elektroniczna pdf)

podstawowa:	„Geografia Polski. Środowisko Przyrodnicze”, pod red. L. Starkla. Podrozdział: 3. „Współczesne procesy rzeźbotwórcze” (M. Bogacki, L. Starkel), str. 412-445, 1991 (1), 1996 (2).
Literatura uzupełniająca:	Krzysztof Birkenmajer, Antropocen – nowa epoka geologiczna? Przegląd Geologiczny, vol. 60, nr 11, 2012.

**(1 PUNKT ECTS ODPOWIADA OD 25 – 30 GODZIN CAŁKOWITEGO NAKŁADU PRACY DOKTORANTA, POTRZEBNEGO DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW)*

.....
Data i podpis prowadzącego przedmiotu

.....
Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej